

*Dr. Jurij Kunaver, redni profesor
Dekan od 1977/78 do 1978/79*

Akademija me je sprejela pod svojo streho jeseni 1974 na osnovi razpisa za predavatelja za geografijo na izpraznjeno mesto po umrlem prof. Tonetu Oblaku.

Že po manj kot poldrugem letu dela na PA sem bil februarja 1976 izvoljen za prodekana za študijske zadeve, od 1977 do 1979 pa sem bil njen dekan. Vzpon je bil nagel, kopičile pa so se tudi težave. Moj stil dela ni ustrezal vsakomur in škripalo je tudi v ožjem vodstvu. Verjetno je koga motil tudi moj prihod s Filozofske fakultete. Čutil sem različne odpore, le v večjem delu učiteljskega zbora ni bilo videti nasprotovanja, prej podpora. Zlasti podpora učiteljskega zbora mi je pozneje med gradnjo nove stavbe veliko pomagala, da sem lahko prebrodil ogromne organizacijske in osebne težave.

Ko sem postal sestavni del PA, se je pričelo eno najpomembnejših obdobji v njeni zgodovini, pa tudi v mojem življenju, namreč priprave na gradnjo nove stavbe za Bežigradom in gradnja sama. Tej gradnji sem kot predsednik gradbenega odbora posvetil in žrtvoval celih šest let življenja, od 1978 do vselitve leta 1982 oz. do 1984.

Pedagoška akademija je imela gradbeni odbor že prej, saj je čakala na zeleno luč za pričetek gradnje na desnem bregu Gradaščice v podaljšku Gorupove ulice. Njegova predsednica je bila Jakica Accetto, sam pa sem sprejel to funkcijo še kot dekan, ker sem začutil priložnost, da se uveljavim na področju, ki je bilo za Pedagoško akademijo življenjskega pomena. Dobili smo namreč jasne namige, da bi bila takratna Izobraževalna skupnost pripravljena financirati tako gradnjo. Toda kmalu se je izkazalo, da s predvideno lokacijo ne bo nič in treba je bilo začeti iskati novo. Pri tem se je najbolj izkazalo mesto Ljubljana in takratni predsednik izvršnega sveta mestne skupščine Albin Vengust, ki je gradnjo zelo podpiral in ji pomagal.

Da gradnja kot zelo velik organizacijski in tehnični podvig ne bo minila brez zapletov, mi je bilo jasno. Vendar si sploh nisem predstavljal, kaj vse bo treba doživeti, kaj vse narediti in koliko časa bo vse skupaj trajalo. Če bi vedel, kakšna pustolovščina me čaka, na koncu celo sodišče, se za to najverjetneje ne bi odločil. A kdo ve! Nekaj je bilo namreč takrat na dlani: šolske in mestne oblasti so bile gradnji naklonjene in treba je bilo samo reči da.

V bistvu sem začutil velik izziv, da v imenu PA, katedre za obramboslovje tedanje FSPN in Srednje vzgojiteljske šole skupaj s sodelavci to izpeljem. Izobraževalna skupnost je kot financer pripravljena, da se kot posamezniki in kot ustanova žrtvujemo za gradnjo, temeljito izkoristila, saj je nudila finančna sredstva za tri nadstropja stavbe, za četrto, v katerem je danes knjižnica, pa ne. Tako smo brezplačno šest let vodili gradnjo od začetka do konca, ne da bi nam financer s svojimi strokovnimi službami skušal to veliko breme kakorkoli olajšati. Danes bi se takemu voluntarizmu in idealizmu vsakdo smejal. Gradbeni odbor je bil ves čas v nekakšnem bojnem stanju s financerjem, ker smo se uprli diktatu, da naj izpeljemo gradnjo brez četrtega nadstropja. Ker zanj nismo dobili sredstev, smo si morali pomagati z lastnim

znanjem in naporu, tako da smo z gradbenim podjetjem Grosuplje podpisali pogodbo o gradnji na ključ in 8-odstotnem obrestovanju vloženi sredstev, kar je zadoščalo za financiranje četrtega nadstropja.

Podpisovanja te pogodbe se še posebej spominjam, kajti najprej se je bilo treba odločiti za najprimernejšega izvajalca. A tudi pri tem smo se morali odločati sami v gradbenem odboru, v glavnem brez strokovne pomoči, ne da bi imeli za to potrebno znanje in izkušnje. Občutek o solidnosti omenjenega podjetja, ki je še danes eno najuglednejših slovenskih gradbenih podjetij, nas k sreči ni varal. Razen zapletov ob podražitvi gradnje, ko je morala ta zato leto dni mirovati, bistvenih drugih problemov z SGP Grosuplje nismo imeli. Vsaj v tem pogledu smo imeli srečo. Spominjam se tudi usodnega popoldneva 6. junija 1979, ko je bilo treba podpisati pogodbo z izvajalcem. Bil sem na vojaških vajah na Rakeku in s poveljnikom sva izmenjala nekaj ostrih besed, preden mi je milostno dovolil oditi v Ljubljano.

Zaradi inflacije in podaljšanja gradnje se je le-ta pozneje sicer nekoliko podražila. Pri pokrievanju manjkajočih sredstev sta pomagala takratni predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj in predstavnik SZDL Marjan Jelen. Kljub temu smo z vztrajanjem pri prvotnem projektu uresničili naše načrte in projekt, katerega avtor je bil dr. Jože Koželj.

Ne vem, kako bi bila danes videti stavba Pedagoške fakultete, če bi ji manjkalo celo nadstropje in komu bi bilo to v čast ob tako akutnem pomanjkanju prostora za univerzitetne ustanove. Nakopali smo si sicer jezo financerja in rezultat je bil obisk Službe družbenega knjigovodstva ter prijava na sodišču, ker omenjenih obresti nismo imeli v rokah, temveč le v pogodbi. Namesto da bi nas podprli, ker smo si preskrbeli del lastnih sredstev (danes je to normalno), so nas nekateri v Izobraževalni skupnosti hoteli na vsak način disciplinirati. Toda dva- ali trikratna odsotnost podpredsednice gradbenega odbora pokojne profesorice Vošnjakove na obravnavi je pomagala, da je postala zadeva na sodišču brezpredmetna.

Danes lahko rečem, da mi ni žal tega podviga, ker smo mnogim dokazali sposobnost lastnega odločanja in lastne modrosti ter smotrne in poštene porabe družbenih sredstev. A to prizadevanje je šlo na račun lastnega časa, strokovnega dela in bi se lahko tudi zdravstveno slabo izteklo. Ne morem pozabiti nesebičnega sodelovanja, podpore in pomoči najožjih članov gradbenega odbora, zlasti profesorja Franca Plevnika in Antonije Zupančič. Vsi trije smo bili v gradbenem odboru predstavniki PA in smo pomenili njegovo jedro. Gradbenemu odboru so pri realizaciji gradnje veliko pomagali še drugi njegovi člani, zlasti predstavniki katedre za obramboslovje FSPN, Srednje vzgojiteljske šole in nekateri družbeni predstavniki na PA. Seveda je bilo pomembno, da smo gradili ne samo zase, ampak tudi za druge. Takrat je lastno streho v Stiškem dvorcu, odkoder se je odselila PA, dobila še Akademija za glasbo.

V najboljšem spominu imam tudi tajnika gradbenega odbora Draga Dolinška, ki je bil s svojo mirnostjo in zanesljivostjo moja desna roka. Med dekani, ki so sodoživljali gradnjo, naj se spomnim vsaj dr. Ivana Škofleka, ki me je med vsemi najbolj podpiral. Bil je čas najhujših borb s financerjem in dr. Škoflek mi je pomagal, da nisem obupal in odstopil s položaja predsednika gradbenega odbora. A jeza me popade, če se spomnim, kolikokrat nas je na cedilu pustil inženiring, kar se danes gotovo ne bi moglo več zgoditi. Izsiljevanja je bilo veliko, tudi od arhitekta, ko je hotel po vsej stavbi na tleh namestiti profilirano gumo, mi pa smo se odločili za gladka tla. Bila se je tudi bitka o gibljivih stoli v predavalnicah, ki jih nismo marali. Nazadnje so se pojavile že kar grožnje, da bo z upirajočim se gradbenim odborom moral nekdo z vrha obračunati, če se ne bo omeščal. In se ni!

Kaj pa predavanja in delo s študenti? Kljub angažiranosti pri gradnji moje pedagoške

obveznosti niso bile prav nič zmanjšane. Lahko bi celo dejal, da sem se med študenti nemalokrat sprostil in se spočil po mučnih in dolgotrajnih sejah. Na svoje delovanje na nekdanji PA gledam kot na čas, v katerem sem docela dozorel in se prekalil, zlasti pa sem dobro spoznal pedagoško in didaktično problematiko v osnovni šoli. Ta izkušnja mi danes pomaga pri razvijanju didaktike geografije. Za raziskovalno delo je bilo v tistih dvanajstih letih zelo malo časa, pa sem namesto tega objavljaj, kolikor se je dalo. A vrnitev na Filozofsko fakulteto leta 1986 mi je poglobljeno delo v stroki spet omogočila.

Jos. Vimer